

forarbejdet, oppe i Island i det 13de og 14de Aarhundrede paa et Sprog, som ingen Danff dengang kunde forstaa. Det Sprog, som findes i Baldemars Lov, er aldeles ikke det, der findes i de islandfste Sagaer; disse Sprog ere ligesaa forskjellige fra hinanden, som det danffte Sprog nu er forskjelligt fra det, som fandtes for flere Aarhundreder tilbage; det er Sandhed. Derfom det er saa, hvad jo ogsaa kan være en apokryf Historie, at islandfste Skjalde have sunget ved Kong Baldemars Hof, er det Noget, der kan glæde Royalister, og den Glæde skal jeg gjerne overlade dem; men det er talsald vist, at Folket ikke har kunnet forstaa dem, og have de islandfste Skjalde virkelig sunget i Kong Baldemars Sal, har det været ligesom Troubadurerne sang ved Kongernes Hof, og ligesom der blev sunget i Saragosfa; men der var Ingen, som forstod det undtagen ganske Enkelte. Dette Sprog vedkommer ikke det danffte Sprogs Udvikling, og de fleste af de Mænd, som have skrevet bedst Danff, have heller aldrig nogenfnde kunnet Oldnordiff. Hvad er det imidlertid, hvorom der specielt i dette Tilfælde er Spørgsmaal? Hvad er det, der ligger imellem de Herrers Forslag og det Forslag, der er kommet fra Ministeriet? Ministeren siger ganske simpelt til os: Dette Sprog kan have Fortrin som et Udviklingsmiddel for Børnenes Skarpfindighed, fordi det er fuldt af Former, som det er vanskeligt at huske, og vanskeligt at regjere med, og som altsaa fordrer Skarpfindighed. Jeg vil nu sige, at dersom man vilde gjøre dette. Hensyn til Udgangspunkt, burde man foretrække Grønlandf; thi deri er mange flere Former; jo mere ukultiveret et Sprog er, desto flere Former har det; jo mere dannet et Sprog bliver, desto mere udvisses disse Former som ganske overflødige for kraftigere, tænkende Mennesker. Ministeren siger dog altsaa: Lad os faa dette Sprog indført som et Dannelsesmiddel, paa Grund af det Interessante i denne Litteratur, og fordi Island er kommet i Forbindelse med os i 1814, da det kom til Danmark og ikke til Norge. For har dette Sprog slet ikke været indført ved Skolerne; men nu siger Ministeren: Lad os indføre det; det er altsaa et stort Fremfærd; men hvad sige de

Andre? De ville ogsaa have det indført, men jeg kan ikke tro, at det er Alvor, thi hverken i Timetabellen eller i Skoleprogrammet staar der Noget om Oldnordiff eller Evenff. Jeg har nok set. Spalte 887 i Betænkningen, at Eleven skal kunne jaffe Noget sammen; at han skal kunne læse en Side Evenff uden Feil, og at han skal kunne tyde Noget af en Saga eller en gammel Bog, som han har lært i Forveien, men skal det være en virkelig Kundskab, maa der ganske vist arbejdes anderledes, ellers bliver det meget løst. Det er meget rigtigt at skjule dette under Navnet Danff, men Ulykken er da, at det tager Timer fra Børnene, hvori de kunde lære Danff, og dette anser jeg for Skade. I Virkeligheden er Forskjellen den, at Ministeren vil have, at Alle skulle lære dette Sprog, medens de Andre ville have, at færre skulle lære det, men udmærket godt, idet det skal være Hovedbetingelsen for deres Udvikling og Dannelse i Skolen. Spørgsmaalet er, om der i to Skoler i Danmark skal læres nogle Disciple, saa mange, som kommer der, — det bliver, Gud bedre os, ikke mange — meget Islandf, eller om der i det Hele taget skal erhverves noget Bekjendtskab med Island og islandf Litteratur. Jeg siger nu: Lad os gaa ud fra Gavnligheden af, at Børnene overhovedet lære dette Sprog at kjende, men lad os ikke forvekle dette med det Spørgsmaal, om der er Indhold og — jeg kunde lægge til — Omfang nok i denne Litteratur, selv naar man tager Alt med, til derpaa at begrunde den højere Almenundervisning for Børn her i Landet. Det kunde være muligt, at man, hvis man oprettede lærde Skoler paa Island, f. Ex. i Reikjavik, kunde gjøre dette Experiment der, men fordi man kan gjøre det paa Island, følger aldeles ikke deraf, at det vil være rigtigt at gjøre det her i Landet. Om man dernæst ogsaa vil fremme Studiet saa meget som muligt, kommer atter det Spørgsmaal frem, hvor det bør ske, om det bør ske i Skolen eller udenfor Skolen. Det stiller sig aldeles klart for mig, at disse Spørgsmaal kunne være tvivlsomme, skjøndt jeg ikke paa nogen Maade vil benegte Rigtigheden af, at man i vore Skoler bør optage Islandf som et særskilt Fag, thi at lære Is-